

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Évesz évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Tisztelet a hősöknek!

A hősök iránt érzett tiszteletnek kegyeletes megnyilatkozása folyt le közelebbről Arad városában. Ez a tisztelet egy pillanatra a jelen ellentéteit is elfeledtette s a román és magyar szívek érzelmét együvé hangolta.

A román kormány engedélyével a magyar szabadságharc egyik nevezetes hőisének Lenkey János tábornoknak hamvait az aradi régi temetőből kiemelték és a tábornok szülővárosába, Egerbe szállították haza.

Lenkey nevét nagy hír és dicsőség övezte a negyvennyolcas időkben. Egyike volt ugyanis azoknak a tisztéknek, akik nemzetük nehéz harcában az osztrák hadsereg kötelékéből katonáikkal együtt hazatértek és a honvédek sorában az osztrák, majd később az orosz zsarnokság ellen szálltak síkra. Lenkey hazatérése különösen nagy örömet váltott ki, Petőfi is verset irt ünneplésére.

A hazatért vitézek mindjárt méltó feladatokat kaptak. Lenkey gyorsan emelkedett a katonai pályán, először a huszárezred parancsnokságát bízták rá, aztán a híres komáromi vár parancsnoka lett, majd a Tisza körül alakult lovashadosztály vezérlő tábornokává nevezték ki. Amikor a szabadságharc bukása bekövetkezett, a világosi fegyverletétel után Lenkey tábornokot több, kiváló társával együtt az aradi vár sötét börtönébe zárták. —

Haynau, a vérszomjas osztrák tábornok őt is bitófára szánta, az ítéletet azonban nem lehetett végrehajtani az aradi tizenhárom vértanu kivégzésével egyidőben, mert Lenkey a szabadságharc bukásán érzett fájdalmában megőrült. Elméjének egyik elborult pillanatában fejét a börtön ablakának vasrácsán maga zuzta szét.

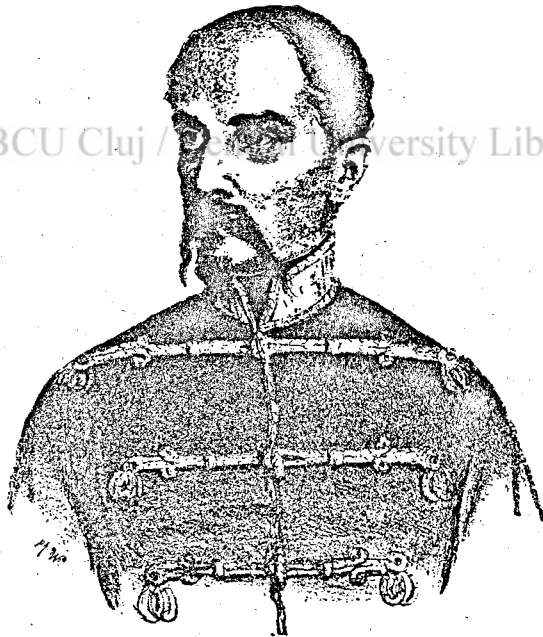
Az elnyomatás ama sötét idejében Lenkey holttestét a hőshöz méltatlan helyen temették el. Ötvenhat év múlva, 1906-ban új sirba helyezték hamvait, de idők folyamán ez a sirhely is útjába került a város építkezésének, úgy hogy megint a hamvak elköltöztetéséről kellett gondoskodni.

Most aztán a kegyelet végső nyugvóhelyről gondoskodott a szabadsághős számára.

Szülővárosa, Eger, diplomáciai eljárást indított

kiváló fia, földi hamvainak hazaköltöztetésére. A román kormánnyal folytatott tárgyalások a megértés jegyében folytak le s Lenkey tábornok hamvai ma már ott pihennek a legendás birú Eger város temetőjének dísz-sírhelyén.

Lenkey emlékezetét a hazaköltöztetés kapcsán az egész magyarság körében nagy tisztelettel elevenítették föl. Mi e sorokon kívül Petőfi versének közlésével s — Lenkey hazatérésének történeti leírásával rójuk le kegyeletünket a hős emléke iránt.

Lenkey tábornok.

Dr. Jancsó Ödön

Az alkotás embere.

A sok veszteség és romlás között, amely népünket az utóbbi években érte, vigasztalásunkat néhány jól sikerült alkotásban leljük. Ezek közé tartozik az a kórház is, amelyet a református egyház a püspöki központban épített. A kórház tervének fölvetője és legbuzgóbb szorgalmazója dr. Jancsó Ödön sebészorvos volt, aki mint a sebészeti osztály vezetője a kórház vezetésében is fontos szerepet játszott. Dr. Jancsó a napokban 62 éves korában meghalt. Halálos betegségét orvosi hivatásának teljesítése közben szerezte. A magyar társadalom nagy részvétellel fogadta dr. Jancsó halálhírét és temetésén nagy számmal jelent meg.

A 80 éves pápa.

A világ összes katolikusainak feje, a római püspök, XI. Pius pápa pünkösd vasárnapján töltötte be 80-ik életévét. A tudósítások megemlítik, hogy a 80 éves pápa ez alkalommal mintegy tízezer főnyi zárandokot fogadott, kikhez hosszabb beszédet intézett, — valamennyi európai nemzet nyelvén szólván az egybesereglett zárandokokhoz.

XI. Pius pápa kivételes egyéniség. Egyéni életének közelebbi ismerői tudják róla, hogy fiatalabb korában gondosan edzette testét, kitartó hegymászó volt, a testedzést későbbi életkorban sem hanyagolta el. Másként alig is lehetne megérteni, hogy 80 éves korban testi frissességgel, nagyobb megerőltetés nélkül tudjon fogadni tisztelgésen tízezer embert és beszélni nekik.

Azok a szellemi alkotások, melyek XI. Pius pápa 14 éves uralkodását kísérik, őt az egyház legnagyobb pápai közé sorolják. A sok közül röviden három nagy, korszakos alkotását emeljük ki.

Az első a katolikus egyház kibékítése Olaszországgal. Tudjuk, hogy 1871-ben az egyesült olasz seregek megdöntötték a régi pápai államot. Ezóta az egyház valamennyi pápája az olasz állam foglyának tekintette magát s a Vatikánnak nevezett pápai városrész területét el nem hagyta. Ez az áldatlan helyzet közel 60 esztendőig tartott. Ezt XI. Pius pápa megváltoztatta azzal, hogy Mussolini kormányelnökkel való hosszasan tárgyalásol-

után rendezte a nehéz és kényes kérdést és pedig oly sikeresen, hogy az egyezmény aláírása után nyugodtan tehetett azt a híressé

XI. Pius pápa.

vált kijelentést: „Visszaadtam Olaszországot az Istennek, s az Istent Olaszországnak”. Ez a rendezés merész, történelmi jelentőségű munka volt, s Itália örökké hálás lehet ennek a nagy pápának, hogy a saját egyházával való

...tették évtizedes lidércnyomásától megszabadította.

Második nagyjelentőségű alkotása az új egyházi törvénykönyv elkészítése. Aki ismeri a katolikus egyház óriási szervezetét, melyet annak pontosságával irányít az egyház központi kormányzata, a pápaság, csak az tudja megérteni a munka nagyságát, mellyel az új törvénykönyv elkészült. Nehány ezer szabatszába tömören és mégis átfogóan adni az előző idők szellemének megfelelően a helyes irányvonalakat a világ ötszázmillió katolikus számára: gondolatnak is nagy, s megcsinálni még nagyobb. Természetes, hogy ezt a munkát maga a pápa végezte, az azonban kétségtelen, hogy a kezdeményező, az irányító, a befejező a pápa volt.

Harmadik nagy alkotása a katolikus szerkesztés, az úgynevezett katolikus akció megteremtése. Ez a világ katolikusainak tömegszolgálat, a keresztény társadalmi élet megújításáért az egyház szellemében és parancsai szerint. Amíg az egyént vallásának erkölcsi parancsai irányítják, addig elromlani, megállni nem fog; amíg a keresztény társadalom a keresztény erkölcsi elvek szerint fej-

lődhetik, mentesítve van a belső rothadástól. A Katolikus Akció tehát a katolikus társadalom egészséges fejlődését akarja biztosítani. Ebből a szempontból követésre méltó példát mutat más keresztény egyházaknak is. Ez a mozgalom tehát nem irányul más egyházak ellen, ellenkezőleg, az egész nagy keresztény társadalom javát szolgálja, mert védekezésre szólít a társadalom-felforgató eszmék és irányzatok ellen. A pápa e nagy gondolatát a katolikus társadalom megértette s lehetőségei szerint igyekszik is gyakorlati életében megvalósítani.

Ha mindezekhez hozzávesszük azokat a hatalmas tudományos és egyéb intézményeket, melyeket uralkodása alatt létesített, azokat a nemzetközi erőfeszítéseket, melyekkel a világ nemzetei között a társadalmi és nemzetközi béke létrehozásában fáradozik; azt az elszánt és komoly küzdelmet, melyet a szellem, a lélek és az erkölcsi tekintély erejével a világforgató irányzatok ellen folytat, — akkor nyugodt tárgyilagossággal el lehet mondani, hogy ennek a 80 éves főpaprak személyében az apostolok egyik legnagyobb utódja ül a pápai trónon.

(dr. P. J. B.)

Nyílt levél „Székely nyilas“, „Kisbéres“ és társai urakhoz.

Önök, igen tisztelt uraim, *Gazda Újság* alatt új lapot indítottak a falusi nép számára, melynek első száma most jelent meg s melyet voltak szivesek nekem is megküldeni. Hozhatom, hogy lapjuk átoltása után olyan kimondhatatlan felháborítás vett rajtam erőt, hogy magyar népünk iránti szeretetemből kifolyólag nem tehetem, hogy elhallgassam órzéscimet.

Nem kutatom, kik rejtőzködnek ez álnevek alatt. A politikához nem értek. Azt sem tudom, milyen pártpolitikai oél vezeti az urakat. De ha önök olyan nemes lelkű képviselők, miért nem jönnek levett sisakkal, szembe, lássuk, kikkel van dolgunk? Mert ha közelitnek mint valami báránypörbe bujt csúszók, mi szegény alacsony műveltségi színvonalon álló falusiak is rögtön látjuk a lópatát.

Aztán kérdem, hát lehet és szabad ma magyarul így írni, amint azt önök teszik?? Magyaroknak magyarra így köpködni? Magyaroknak magyart így vádolni és rágalmazni? Látni főnemesek, alnemesek, bankárok, ügyvédek, szövetkezetek, vezetők ellen? Lenyírni mindenkit és mindent, ami keresztetzi

az önök kétes szándékait. S ezek után merik még önök azt állítani, hogy a nép érdekét akarják szolgálni? Ma a főnemes és a falusi földmives testvér kell, hogy legyen abban a közös sorsban, amit ez a szó jelent: *magyar*. Nem egymás szétválasztására, hanem közös összefogásra van szükségünk. Hagyjuk a multnak s ne hánytorgassuk a mult esetleges bűncit. Értsük meg a jelen kötelességeit s becsüljük meg egymást.

Nem fürkészem a lapban levő tárgyi megállapítások valóságát. Egy azonban bizonyos. Ha önök csakugyan igaz, őszinte lelkű magyar emberek, ha mindaz igaz lenne is, amit a Magyar Párt vezetőségének szemébe vágunk, akkor sem szabad a gyógyítást így és ilyen formában kísérlni meg. Ezt csak az teheti meg, akinek nem fáj a magyarság nehez jelene és bizonytalan jövőjének a gondja, hanem az fáj, hogy üres a zsebe. Ma nekünk nem arra van szükségünk, hogy ezt a maroknyi, kisebbségi sorsba került magyarságot még több pártra szaggassuk szét és egymás ellen uszítsuk, hanem szükség van a magyarság teljes egységére, összetartásra, testvériszeretetre, egyetértés- és kölcsönös megbecsül-

lésre. Aki nem ezen dolgozik ma köztünk, az nem egyéb, mint közönséges kutmérgező, levitézlett gyászmagyar, még ha százszor székely nyilas is az illető. Van nekünk itt falun amugy is elég bajunk, gondunk és munkánk. Hagyjanak nekünk békét. Ne uszítanak minket senki ellen, mert sem időnk, sem kedvünk nincs pártpolitikázni magyar testvéreink ellen, ha választások előtt állunk is. Nem pártoskodást, viszálykodást akarunk mi, hanem nyugodt, békés magyar életet.

Higgye meg Nyilas ur, nem érdekem a Magyar Párt vezetőségét védenem. Nem is kérték meg, de nyugodt vagyok, nem is szorultak rá. Ők bizonyára helytállnak magukért. De ez a hang, az a mód és eljárás, amit önök használtak, mindennél fényesebb bizonyítéka annak, hogy önök idegen zsold szolgálatában

kisbéreskednek. Tiltakozunk az ellen, hogy ilyen hanggal és ilyen céllal bárki is zavart a mi falusi életünk nyugalalmát.

Kirohannak és nyilat rántanak azok ellen a városi automobilos urak ellen, akik kitérnek a magyar községekbe tanácsokat adni a többtermelés kérdésében. Miért? Miért fájt önöknek? Hiszen ezek az automobilos urak a Magyar Nép szinte husz éve oktadják, tanítják, nevelik azt a népet, amelynek a pusztulására is önök csak most ébredtek rá. Mi voltak mostanig? Kinek a szolgálatában? Nem kell többtermelés? Akkor lapjuk élén mit keres a „Mezőgazdaság“ s a „Kultura“ szerkesztője? Vagy önöknél a mezőgazdaság azt jelenleg nem termelni? S a kultura a Grün és Khoroszféle öcsmány vicekben áll? Ez a népmegújítás és népmegváltás, amit önök „napidíjmentesen“ hajlandók végezni? Köszönjük szépen de mi, magyar földmivesek, nem kérünk tőle. Nyilazni, uszítani, lázítani, rágalmozni könnyű, de semmiképpen sem méltó szomszédmagyar jelenünkhöz. Nekünk ma nem romlásra, hanem építésre van szükségünk. Illeg magvetésből, amit önök csinálnak csak a szegény népnek a pusztulását aratják. Én hiszem, hogy ebből a szempontból minden vezető és minden jóra való magyar ember szívében hordja népünk sorsát és jövőjét. Tíz év tában van azzal, hogy önöknek mérges a nyílunk s nyugodt vagyok, hogy megteszi a szükséges óvintézkedést. *Bonczidai Dezső*

Külföld.

Növekszik a bizonytalanság a francia belpolitikában. A franciaországi munkásság sztrájkja tovább tart, sőt mind több munkás hagyja abba a munkát. A sztrájk következtében Páris városát éhínség fenyegeti. Az újságok közül alig néhány jelenik meg és egész Franciaországban érzik a sztrájk káros hatását. A sztrájk minden valószínűség szerint a kommunisták műve. Az is valószínű, hogy az orosz szovjet pénzeli a franciaországi kommunistákat. Ha a

szocialisták nem tudják a kommunisták támadását leszerelni, és a sztrájk nem szűnik meg, a Blum-kormány megbukik. Ez olyan belpolitikai válságot okozna Franciaországban, amelynek a vége beláthatatlan volna. Bő termés Magyarországon. A politikai harcok Magyarországon lecsendesedtek és minden erőt arra fordítanak, hogy előkészítsék a bőnek ígérkező termés értékesítését. A Nagyalföldről már megkezdődött a gyümölcs külföldre való szállítás. Egész vonatok viszik a korai gyümölcsöket nyugati országok felé. A zöldségfélékben

is élénk kivitel indult meg kedvező időjárás következtében az aratás néhány napon belül már megkezdődik és a termés szerint olyan bőséges lesz, amelyre évek óta nem volt példa. **Államfők találkozója Bérestiben.** Károly király és a jugoszláv király a szerbiai Bérestiben találkoztak. A találkozó célja a két ország közötti barátság erősítése és a két ország közötti együttműködés előmozdítása. A találkozó során a két államfő megbeszélte a két ország közötti kapcsolatok fejlesztését és a két ország közötti együttműködés előmozdítását. A találkozó során a két államfő megbeszélte a két ország közötti kapcsolatok fejlesztését és a két ország közötti együttműködés előmozdítását.

at és szoros szövetségben működnek ezután is külpolitikai téren. Az államfők találkozásával egyidejűleg a három ország külügyminiszterei is fontos megbeszéléseket tartanak.

Megromlott Oroszországban a közbiztonság. Az oroszországi vasúti vonalakon mind gyakrabban történtek serencsétlenségek. Ezért az orosz vasutak legnagyobb részét hadiállapotba helyezték. A fontosabb pontokat katonaság szállotta meg, a hidakat, alagutakat és az állomás épületeket katonaság őrzi.

Jugoszlávia a Habsburgok visszatérése ellen. Stojadinovic jugoszláv miniszterelnök fontos kijelentést tett. A miniszterelnök kifejtette, hogy Jugoszlávia békét akar, nem kér senkitől semmit, de senkinek sem ad Jugoszlávia földjéből. Beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Ellene vagyunk a revíziós politikának és a Habsburgok Ausztriába való visszatérésének, mert az vérontáshoz vezet. Kötelességünk jól felszerelni hadseregünket, hogy megvédhesse szükség esetén országunk határait.

Palesztinában is izgatnak a kommunisták. Az angol hatóságok megállapították, hogy a palesztinai zavarok előidézésében a kommunistáknak nagy részük van. A zavarok különben tovább tartanak és sok helyen volt összeütközés az angol katonaság és a lázadó arabok között.

Ottó osztrák császár? Schussnigg osztrák kancellár váratlanul Olaszországba utazott s ez a látogatás egymagában elég volt arra, hogy a legképtelenebb híresztelésekre adjon alapot. Ezek közül a legkisebb volt az, hogy Ottó királyfit

Időges emberek

hamar halnak meg!

Észlelte Ön már a közelgő idegkimerültség jeleinek valamelyikét?

Könnyű legelékenység, lehangoltság, remegés a tagokban, nyugtalanság, szívdobogás, szédülés, féltékenység, álmatlanság, rossz álmok, érzéketlenség egyes testrészekben, ijedés, túlzott ingerlékenység rajok, illatok miatt, vágyakozás kábítószerek, dohány, alkohol, tea, vagy kávé után, szempillarebbenés, vagy káprázás, vértódulások, elfogódás, szeszélyesség, az agy, vagy a beszéd rendszertelensége, különleges vágyódások, vagy idegenkedés. Amennyiben az idegesség ezen ismertető jelei közül valamelyik erősebben, vagy többen egyszerre jelentkeznek,

ugy idegrendszere erősen meg van gyengülve

és megerősítésre, illetve kezelésre szorul. Ne hagyja tehát ezt így tovább menni, mert esetleg komolyabb bajok, mint elmezavar, félrebeszélés és öntudatlan cselekvés lehetnek a következményei és nemsokára ráá következnek a test összeroppanása és a korai elhalálozás. Egészen mindegy, honnan származik az Ön idegessége. Én felkérem arra, hogy írjon nekem. Én hajlandó vagyok Önnek

gratis és portómentesen egy egyszerű módszerrel segíteni,

mely az Ön részére kellemes meglepetés lesz. Ön valószínű, már sok pénzt adott ki különböző szerekre és legjobb esetben ezekkel csak egy átmeneti javulást érhetett el. Én biztosítom Önt, hogy én a helyes módszert az ideggyengeség leküzdésére ismerem.

Ezen módszerrel javulást idéz elő a hangulatában, életörömben, energia és munkakedvében.

Már többen közölték velem, hogy módszerem után mintha újonnan születtek volna, úgy érzik magukat. — Ezt igazolják orvosi elismerő levelek is. És Önnek csak egy levelezőlapjába kerül. — Én küldök Önnek egy tanulságos könyvet teljesen díjmentesen.

Ha nem írna azonnal, akkor őrizze meg e hirdetést!

Postasammalszelle:

Ernst Pasternack, Berlin, SO.
Michaelkirchplatz 13. Abt. 704.

Bécsbe viszik s ott császárrá avatják, mert volt olyan hír is, amely Mária olasz királyleányt már feleségül adta Ottóhoz és az olasz hadsereget felvonultatta az osztrák határhoz, hogy sulyt s egyúttal védelmet is adjon a visszatérendő ifjú Habsburg uralkodónak.

Szerezzünk új előfizetőket!

Angol-olasz megegyezés. Az olasz-abesszin viszályból kifolyólag Angolország és Olaszország között feszültté vált helyzeten a legutóbbi események, főképpen Eden angol külügyminiszter közbenjárása, sokat enyhítettek. Valószínűnek tartják, hogy Anglia és Olaszország között rövidesen létrejön a legteljesebb megegyezés. A meg-

egyezés gerince a Földközi tengeri szerződés volna. Ebben Anglia és Olaszország kölcsönösen támogatnák egymást.

Magyarország idegenforgalma. 1935-ben megint nagy lendületet vett ez a legértékesebb „import”, mert nem számítva a szomszédos államokat, látólabbi országokból százkétezer idegen látogatott Magyarországra a világ minden részéből. Mérsékelt számítással 32 millió pengőt hagytak az idegenek az országban. Egy milliárd lejnél többet. Nem megvetendő összeg. És ez a forgalom még emelkedni fog, mert Budapest gyógyfürdőinek híre mind messzebb terjed.

Országgyűlés Oroszországban?

A szovjet honából az a váratlan hír jött, hogy rövid idő alatt alsó- és felső házat fog választani a kormány és a polgárságnak is visszaadja politikai jogait. Ez a hír — ha egyáltalában igaz — kettőt jelenthet. Egyik az, hogy a szovjet rendszere annyira megerősödött, hogy a képviselői rendszert is elbirja. A másik pedig az, hogy az orosz kormány szép csendesen visszakanyarodik a polgári gondolkodáshoz.

Zsidóüldözés Lengyelországban. Lengyelországban kiújultak a zsidóellenes zavargások. Nagyon sok helységben a zavargók megtámadták a zsidó lakóházakat, házakat gyújtottak fel. Több helyről a zsidók a támadások következtében elmenekültek.

Belpolitikai hírek

Százezer ember vett részt a nemzeti parasztpárt București-i gyűlésén. A román nemzeti parasztpárt București-i gyűlésén százezer ember vett részt. Mihalache elnök éles hangon bírálta a kormány munkásságát és tiltakozott a parancs uralom bevezetése ellen. Beszédében hangsúlyozta, hogy az országnak két erő tényezője van, a király és a földműves lakosság. Miközben Mihalache beszélt, a közönség soraiban több kisebb verekedés keletkezett. A rendőrség és csendőrség gyors beavatkozása elejét vette a nagyobb zavarnak. A gyűlés résztvevőit hazaszállító vonatról két földműves leesett és a vonat kerekei mindkettőt halálra roncsozták.

Átszervezik a kormányt. Pütkösd tájékán a kormány távozásáról szóló hírek megint kiujultak. Az ellenzéki újságok a kormány távozásáról, mint befejezett tényről irtak. A kormány és a kormány lapjai ezeket a híreket erélyesen megcáfolták. Tatarescu kijelentette, hogy legfeljebb a kormány átszervezéséről lehet szó. Ez esetben, mint már jeleztük is egy ízben, Lapadatut vallásügyi miniszter kiválna a kormányból és mint tárcanélküli miniszter szerepelne ezután. Egyébként București-i híradások szerint június végére fontos belpolitikai események várhatók. Bratianu Dinu külfordíróról június közepén érkezik ha-

za. Ekkor kongresszusra hívják össze a liberális pártot.

Vasutasok nem politizálhatnak. A közlekedésügyi miniszter a vasut vezérigazgatóságát utján rendeletben tiltotta meg, hogy a vasutasok politizáljanak. A rendelet értelmében a jövőben vasutas nem lehet tagja politikai pártoknak és nem vehet részt politikai mozgalmakban. A rendeletet azzal indokolják, hogy sok helyen a vasutasok túlságosan belemelegedtek a politizálásba és politikai pártok ruháit és jelvényt viselik.

Itél a miniszter. Több helyen valószínűsített járvány lett a családnev megváltoztatása. Ezzel kapcsolatban Pop Valér igazságügy miniszter megsziveltetés méltó nyilatkozatot tett. A miniszter a következőt jelentette ki:

— Nem akarjuk sem megakadályozni, sem megkönnyíteni a román nevek felvételét. Véleményünk szerint azonban a névcsere rendszerint a renegátok beolvadásának leplezésére szolgál, anélkül, hogy az állam szempontjából az illető őszinte románvá válását jelentené. Ez késztetett a névtörvény megalkotására. Az államnak nem érdeke, hogy olyan polgárai viseljenek román nevet, akik érzésben idegenek túlnak és az új nevet csak üzleti céljaikra igyekeznek felhasználni.

Zavargást rendeztek az ó-naptár hívei. A Falticeni-i helyvadásáron letartóztattak egy szerzetest, aki az ó-naptár érdeké-

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

lelát magyar köteletség biztosítását ide átadta.

ben beszédet tartott a hetivásár népségéhez. A feltűzött falusiak megtámadták a városházát, annak egész berendezését összerombolták és erőszakkal kiszabadították a szerzetest. A csendőrség és katonaság csak együttes erővel tudta megfékezni a lázongó földműveseket.

Hírek

Fényes ünnepségek voltak Ófelsege visszatérésének emléknapján. Ófelsege, Károly király visszatérésének évfordulóján, június 8-án az egész országban ünnepségeket tartottak. A București-i ünnepségeken előkelő külföldi vendégek vettek részt. Az ünnepségeket falvakban is megtartották, az iskolás gyermekek és a katonai előkészítésben résztvevő ifjak szereplésével.

Több magasállású idegen állampolgárt utasítottak ki. Az idegenek ellenőrzésével kapcsolatban a belügyminisztérium több magasrangú állást betöltő idegen állampolgár tartózkodási engedélyét vonta meg. A kiutasítottak között több bankigazgató és gyárigazgató szerepel.

Kormánybiztosok kerülnek a biztosító társaságok élére. A kereskedelemügyi minisztériumban előkészület alatt van a biztosító társaságok működését szabályozó törvényjavaslat. A kiszivárgott hírek szerint az állam a biztosító társaságok élére kormánybiztosokat állít, hogy a csalásokat és szabálytalanságokat megakadályozza.

Négyszázhetven kisebbségi postás vesztette el kenyérért. A kisebbségi postai tisztviselőknek és alkalmazottaknak szo-

moru pünkösdi meglepetésben volt részük. A Cluj-i és Oradea-i postaigazgatóságok területéről négyszázhetven kisebbségi postaalkalmazottat bocsátottak el azonnali hatállyal. Az eddigi rendszertől eltérően a felettes hatóságok a fegyelmi eredményét sem várták be és az első nyelvvizsgát vették eredményül. Az elbocsátottak között nagyon sokan vannak, akik 20—30 év óta teljesítenek szolgálatot. A rendelkezés értelmében az elbocsátott tisztviselők és alkalmazottak nyugdíjat sem kapnak és így a legszomorúbb helyzetbe kerültek.

Magyar tornászok sikere. A holland fővárosban magyar-belga és holland, hármastorna viadalt rendeztek. A verseny a magyarok teljes diadalával végződött. A csapatversenyben is, az egyéni versenyekben is, a magyarok győztek.

Politikai gyűlések idején be kell zárni a koreszmákat. A belügyminiszter legújabb rendelete értelmében azokban a városokban és falvakban, ahol politikai gyűléseket tartanak és a gyűlések vasárnapra esnek, be kell zárni a koreszmákat és az italmérségi joggal rendelkező vendéglőket. A rendelet nagyon szigorú, mert előírja, hogy a zárásnak már szombaton délben meg kell történni és csak hétfő délben nyithatnak ki.

Negyvenezer ember vett részt a székely katolikusok bucsuján. A Sumuleu-i bucsúra az idén a megszokottnál is többen mentek el. Az ünnepségnek az idő is kedvezett. Az Olt völgyében ezrek vonultak virágos zászlók és keresztek alatt a bucsuhely felé. Összesen negyvenezer ember vett részt a búcsun. A pünkösdi szombati kör-

menetet Josen-i község nyitotta meg. Ezután sorra következtek a többi községek zarándokai. Legtöbben Zetea-ról érkeztek a bucsúra, kilencszázan. Tomești községből Bálint Vilmos plebános vezetése alatt hatszáz zarándok volt a bucsun.

Kis távolság, s nagy különbség. Odorheiu környékén, a Kéthomorod mentén és Erdővidéken, némely helyeken csupán egy-két kilométer távolságra vannak a községek egymástól. Ez azonban csak a két falu közötti távolságot, illetve közelséget szabja meg. A két szomszédfalu kulturája, műveltsége és lelkigazdagsága oly lávól áll egymástól, mintha nem is volnának együvé tartozandók. Pedig összeházasodás révén rokon kapcsolatok is összefűzik őket.

Vannak szomorú képek, — hálisútnak csak ritkán, — amelyek egyensúlyt-vesztett emberek életében pusztulást jelentenek. De vannak — hálisútnak bőven — örökzöld képek, amelyek életet, bátorságot és kitartást ábrázolnak az élni akaró és élni tudó székely emberek lelkében, akik szorgalmas munkájukban soha ki nem fáradnak, s a csapások sulya alatt soha le nem roskadnak.

Addig, amíg a székelység sorában Darkó Pálok, Vass Dénese, Szabó Istvánok, Kolumbán Lőrincsek, Karácsony Imrék és Benkő Mózesek lesznek, — akiknek ezuttal is támogatásukért hálás köszönetet mondok, — addig az egyensúlyt vesztett Boda Pálok és Máthé Ferencsek érvényesülni nem fognak.

Vinczeffy Sándor,
a Magyar Népkiküldöttje.

Szobrot emel Vörösmarty Mihálynak szülőfaluja. A fehérmegyei Kápolnásnyék községben elhatározták, hogy szobrot emelnek Vörösmarty Mihálynak, a „Szózat” költőjének. A szobrot abból az alkalmából emelik, hogy Vörösmarty Mihály ezélt 100 esztendővel írta meg gyönyörű költeményét.

Visszajöttek a narancsok. A Constanța-i narancs nagykereskedőket jól megráfalta a tenger. Constanța-ba közelebből nagy narancs szállitmány érkezett. A kereskedők, hogy a narancs ára ne olcsuljon meg, elhatározták, hogy a narancs szállitmányból tíz millió narancsot megsemmisítenek. A nagy mennyiségű narancsot hajóra rakták, hajón kiszállították a nyílt tengerre és a szállitmányt a vízbe borították. Időközben erős szél kerekedett és a narancsok elindultak a part felé. Nehány nap múlva a Constanța-i tengerparton megjelentek a vízbe dobott narancsok. A közönség ellepte a tengerpartot és apraja-nagyja hozzákezdett a narancs halászáshoz. A Constanța-i nagykereskedők kétségbeesetten látták, hogy eljárásuk visszafelé sült el, mert most hetekig senki sem fog a tengerpart vidékén narancsot vásárolni.

Bieskázás Cluj-on. A Cluj-i székelyek pünkösdkor táncmulatságot rendeztek. A táncmulatságon néhány legény között

ellentét keletkezett. A mulatságról elmenő legények összeverekedtek és Hadnagy Mihály szolgálégény Brancsó Károlyt öt késszurással leterítette. A súlyosan sebesült székely legényt kórházba szállították, Hadnagyot pedig letartóztatták. A szomoruvégű pünkösdi mulatság újabb bizonyíték mellett, hogy a székely legények nem részesülnek odahaza olyan nevelésben, amely őket a garázdálkodásból kigyógyítaná.

Kifogtak a fegyenceken. Az egyik amerikai fegyintézetben a fegyencek minden különösebb ok nélkül éhségstrájkba kezdtek. A fegyház igazgatósága megpróbált mindent, hogy a rabokat jobb belátásra bírja, azonban a fegyencek semmi módon sem voltak hajlandók elfogadni és megenni az ételt, amit a fegyház igazgatósága tált fel számukra. A foglyok mesterséges táplálása is a legnagyobb nehézségbe ütközött, mert erőszakkal ellentállottak. A fegyházigazgatót kényes helyzetéből egy ügyes szakács mentette meg. A szakács felajánlotta, hogy egy-két napon belül ráveszi a fegyenceket, hogy enni kezdenek. Hordozható konyhákat állított fel a fegyintézet folyosóján és finom pecsenyét kezdett sütni. A sült pecsenye illatát hamarosan megéreztek a rabok és sorra hagyták abba az éhségstrájkot. A szakács azonban senkinek sem adott a finom pecse-

nyéből, megvárta, amíg az összes foglyok jelentkeznek lért. Ez rövid idő alatt bekövetkezett és a foglyok étkezéssel fogyasztották el a rakás szakács által sült finom pecsenyét.

Nagy jégcsők pusztítottak Ardeal-ban. Több vidéken nagy károkat okoztak a jégcsők. Különösen Someș-megyében volt olyan jégverés, amely egyes helyeken teljesen elpusztította a terményeket.

Lezuhant a német légi sereg vezérkari főnöke. A német hadsereg tábornok, a német hadsereg légi haderejének vezérkari főnöke egy felszállás alkalmán repülőgéppel lezuhant. A tábornok meghalt.

Két kisgyermek megfulladt a füstben. Szomorú gyermek szerencsétlenség történt a Ferenc és felesége három éves kisgyermeküket otthon hagyták és dolgozni mentek. A gyermekek a kályhában tüzzel játszani kezdtek, a tűz égő parázs kiesett és a gyermekek meggyúlt. Mire a szomszédok észrevették a szerencsétlenséget, a két gyermek megfulladt a füstben.

Havazott Angliában. A pünkösdi ünnepek alatt Angliában nagyon hideg időjárás volt. A hegyeken havazott és a lakosság mindenütt téli kabátot ünnepelt.

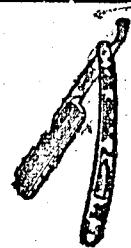
Megérkezett Amerikába az angol óriás hajó. A Mary angol királynőről elnevezett angol óriás hajó, amely jelenleg a világ legnagyobb hajója, megkezdte első útját Európából Amerikába. A hajó a nagy távolságot négy és fél nap alatt futotta meg.

Kun Mátyás Fia Rt.

CLUJ, Calea Marechal Foch Nr. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve, modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagyra-becsült megrendelőink szolgálatára. Specialisták vagyunk: **acéláruban, lát-szerészeiben, borotva készítésében, orvosi műszerek javításában.**

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

Hogyan védekezzünk a földi bolhák ellen?

Olvásóink közül nagyon sokan érdeklődtek, hogy a földi bolhák ellen hogyan lehet védekezni? Szükségesnek láttuk ezért az alábbi cikk közlését.

A száraz időjárás következtében a földi bolhák nagyon elszaporodtak. Több vidéken nagy károkat okoznak a zöldségtermelőknek. A kerti bolhák főképpen a keresztvirágú növényeket támadják meg. Ilyenek: a káposzta, a retek, karalábé, kárfiol. A vadon élő növények közül különösen a repecén élnek a földi bolhák. Telelés után előbujnak rejtekeikből és a vad keresztvirágú gyomnövényeken szaporodni kezdenek. Később ellepik a kerti növényeket és óriási károkat okoznak a zöldségtermelőnek. A bogarak lyukakat ráganak a levéllapba; az ilyen szitaszerűleg átlukasztott levelet (lásd az 1. képen) minden kertész jól ismeri.

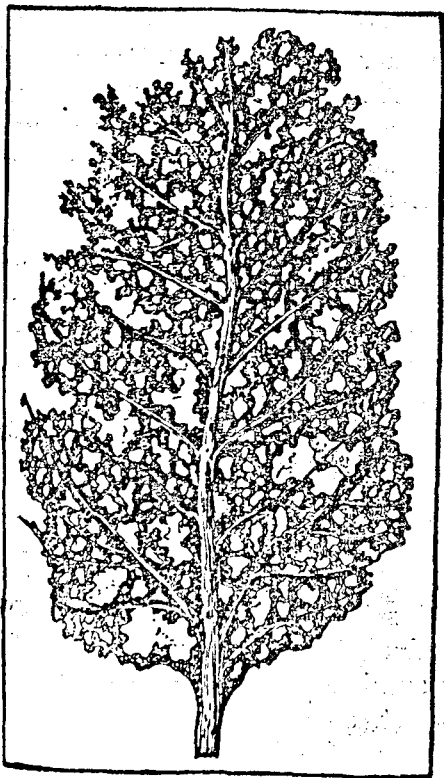
Ha vastag a levél, akkor csak a borkét

és a levélzöldet rágják ki, ellenben a tuloldali borkét meghagyják.

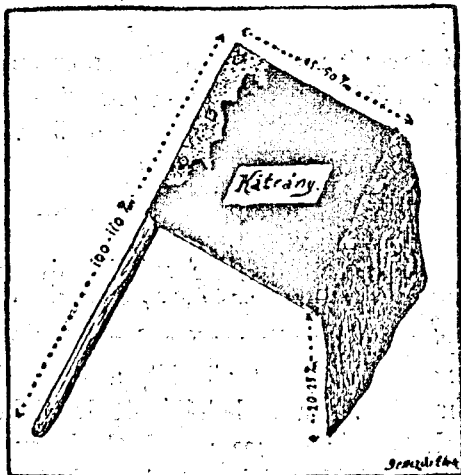
A kártétel különösen a fiatal, kelező növényeken szembeütő, amikor a levelekre, illetőleg ezek fontos életműködésére kétszeresen szükségük van a fejlődő növényeknek. Nem tartozik a ritkább esetek közé, hogy a földi bolhák a kikelt káposztalapántákat földig lepusztítják, úgy, hogy újra kell vetnünk, — különösen akkor, ha száraz, meleg idők járnak. Mig a bolhák a száraz napos időjárást kedvelik, addig lárváiknak és bábjaiknak bizonyos fokú nedvességre van szükségük. Az egyes évek időjárása szerint tehát változó a kertész bolhakára. Nedves esztendőben szembeütően kevés a földi bolha, mig a száraz esztendőben igen elszaporodik.

A földi bolhák ellen nagyon sokféle házi-szert alkalmaznak, ezek azonban nem válnak be. Ajánlják az ágyásoknak elriasztó szerrel való beszórását, vagy benedvesítését. A fehér homok vagy terpentinnel, kárbolsavval itatott hamu nem válnak be, teljes sikert csak a bolhák irtásával érhetünk el.

E célra az ugynevezett bolhafogó zászlót használjuk, melyet ki-ki maga elkészíthet a következő módon: Könnyű lécből levágunk egy 100—110 cm. és három 45—50 cm. hosszú darabot. A leghosszabb lécre a három kisebb lécdarabot — a 2. sz. kép szerint — egy ke-

A földi bolha kártétele.

Bolhafogó zászló.

retet szegelőnk, amelyre azután abapapirost (köznyelven: pappendekli) örösítünk; ennek a nyéllel szembe levő oldalára még egy 20—25 cm. széles fekete vagy sötétkék vászoncsíkot szegezünk. A tulajdonképpeni zászlónak tehát egy merev (keménypapiros) és egy lobogós (vászon) része van. Az abapapirost mindkét oldalán bekenjük jól ragadó hig kátránnyal vagy hernyóenyvvel. Ezzel a szerzőszámmal a bolhákat oly módon fogjuk össze, hogy a növények során végighaladva, a kátrányos vagy hernyóenyves lapot kissé ferdén tartjuk a növények fölé, míg a vászonnal leveleiket gyengén megérintjük. A felriasztott bolhák nekiütődnek a kátrányos papirosnak s odaragadnak.

Jó kiadós fogás csak a meleg, déli órákban esik, amidőn a földi bolhák legélénkebbek. Hajnali vagy esti harmatkor fáradságunk hiábavaló, mert ilyenkor a bolhák riasztásra sem ugrálnak fel. Az eljárást sokszor kell megismételni, nemcsak egymásután többször egy-egy alkalommal, hanem lehetőleg naponként is mindaddig, amíg nagyobb számban bolha akad, különösen pedig addig, amíg növényeink fiatalok, fejletlenek.

Ne gondolja azonban senki se, hogy ilyen eljárással a bolhákat mind összefoghatjuk. Ez azért lehetetlen, mert a gyomnövényeink mindig újabb és újabb bolhacsapatok keletkezésére áttermesztett növényeinkre. Megelégednünk azzal, ha számukat annyira sikerült apasztanunk, hogy a megmaradt kártételét növényeink nagyobb baj nélkül elszenvedik addig, míg természetes továbbfejlődésük folytán „kinőnek a kártevők foga alól”. A legkevesebb növény a kártevőket kevésbé szenved meg.

Különösen nyomatékkal kell figyelmeztetnünk a bolhairtót, hogy a gyomnövényeink se feledkezzenek meg. Ezeket állandóan kis figyelemmel, s mert majdnem mindig bolhák, mielőtt kikapálná, tisztítsa meg a bolhától ezeket is, még pedig nemcsak a növények között állókat, hanem a mesgyéken, a szélén tenyészőket is.

A bolhafogást azután kösse egybe a gyakori és bőséges öntözéssel. A nedves talaj földi bolha nem szereti. A folytonos locsolásnak és öntözésnek köszönheti a bolgár bolha, hogy növényein olyan kevés a bolha és más levélbántó kártevő.

K. Gy.

Pusztulás fenyegeti a gyümölcs'ákat!

Az almafák legveszedelmesebb kártevője a pókhálós almamoly. Nem tévesztendő össze az almamoly-lyal, mely csak a gyümölcsben él. A pókhálós almamoly számtalan gyümölcsben lépett föl az idén aggodalmat keltő mennyiségben. Kártétele abban nyilvánul, hogy a múlt év június, július havában a fák kérgére egy csomóba lerakott petékből a nyár elején kikelt apró hernyók seregesen támadják meg almafáinknak már jól kibontakozott levélzetét. Legelés közben finom selyemszerű fonadékot bocsátanak ki magukból, melyből össze-vissza kuszált pókhálószerű fonadékot készítve, több levelet hálózhatnak össze és az így keletkezett fészkekbe tanyázva élnek társaságban a fekete fejű, piszkos fehér színű, minden testgyűrűiken két-két fekete pontos hernyók. A hernyók nem eszik meg a leveleket egészen, hanem csak a levél zöldjét, a levél erezetét megbagytják. Ha a behálózott leveleket már legegelték, más helyre vonulnak, hogy ott készítsenek újabb behálózott levelekből fészket.

Mikor már a hernyók teljesen kifejlettek a fészkekben sűrűen egymás mellé sorakodva bebábozódnak a fehér színű, selyemszerű, gubuk szötte báburokba. Mintegy négy hét elteltével a molylepkék kibújnak báburokból, párosodnak, petéiket egy csomóba lerakják a fa kérgére, ott áttelelve, május végén kikelnek a hernyók. Ilyenkor a reájuk nézve kedvező időjárás mellett almafák levélzetét néha teljesen elpusztítják, a gyümölcs nem fejlődhet ki, lehull.

Almafáinkat úgy menthetjük meg a kártékony rovar pusztításától, hogy a melegebb, pókhálószerű fonadékkal össze-vissza szőtt levélesomókat — a hernyó fészkeit — benne könnyen meglátható, esetleg már a bokkal s ürülékkel beszennyezett hernyókat kes galyakat levagdossuk és elégetjük. Utalni azonban arra, hogy ne vágjunk le a fészkeket, amelyeket a hernyók már elpusztítottak, hogy más fészket készítsenek, mert ez több kárt, mint hasznot teszünk.

A pókhalós almamoly petéinek elpusztítása körül igen hasznos szolgálatot tesznek a cinegék, melyek éles szemeikkel nem csak ezeket, de számtalan kártékony rovarnak áttelelő petéit is képesek fölfedezni és fölfalni,

tehát iparkodjunk minél több mesterséges fészekodut elhelyezni gyümölcsöseinkben, hogy ezek a kedves ingyenmunkások minél jobban elszaporodjanak.

Kleisl Gyula

Uj hitelszövetkezet alakult Gherlan. A hajdan nagy és élénk gazdasági életet élt Somes-parti örmény város a gazdasági élniakarásnak új tanujeleként a mai viszonyoknak megfelelő szövetkezeti összefogás szellemében a város lakóssága minden rétegének a bevonásával *hitelszövetkezetet* alapított. A hitelszövetkezet célkitűzését a kishitelellátás képezi, emellett a szövetkezet gazdag tagjait támogatni fogja a mezőgazdasági üzemi cikkek közös beszerzése és a mezőgazdasági termények és állatok közös értékesítése útján is. A szövetkezet alakuló közgyűlését május hó 28-án tartotta meg, melyen a Gazdasági és Hitelszövetkezet Szövetségének a képviselőjében *Dr. Oberding József* központi titkár vett részt. Az alakuló közgyűlés *Duha Kristóf* volt helyettes polgármester korelnökle alatt folyt le. A közgyűlésen megjelent 51 alapító tag 72.000 lejti jegyzett le és az alapítók remélik, hogy ezt az összeget az újabb és folytatódólagos tagbelépések útján még tetemesen növelik. Az alakuló közgyűlés az igazgatóságba *dr. Lénárd Bálintot, dr. Pongrácz Ernőt, Király Andort, ifj. Florián Antalt, ifj. Govrik Jánost és Mórítz Jenőt* választotta be.

Gazdanap Căpușul-Mic-on. Az EGE által rendezett gilăui gazdasági tanfolyam áldásos hatása minden környékbeli községben, ahonnan résztvevők voltak, észrevehető. Că-

pușul-Mic községben a tanfolyamról hazakerült fiatalok a régi gazdakört ébresztették új életre. A fiatal elnök, *Vince Peti István*, a lelkes intézőbizottsággal vállvetve, tagokat gyűjtöttek és a befolyt tagdíjból gépeket vásároltak. A nekiinduláskor 20—30 tagszám rövidesen 70 tagra szaporodott fel. Az élniakarás jeléül pedig május 24-én jól sikerült gazdanapot rendezett.

Az ünnepség a helybeli református templomban *dr. Bibó Béla* lelkész által tartott istentisztelettel kezdődött. Utána a szántásversenyen résztvevők egymásmellett kijelölt parcellát vizsgálta felül a bírálóbizottság, majd később a résztvevők között az udvarversenyt nézték meg. Kiosztottak összesen 1 arany-, 2 ezüst- és 3 drb. bronz érmet, valamint számos oklevelet.

Délután gépbemutatóval folytatódott az ünnepség. *Ujszerű mezőgazdasági gépeket* mutatott be a Sack ekegyár képviselőjében *Klusch és Medicagó*

egyetemes örlőmalom részéről *Katona igazgató.*

A gazdakör diszközgyűlését szépen előadott karének nyitotta meg. Majd *dr. Bibó Béla* beszélt.

A gazdakör diszközgyűlésén nagyszámu közönség vett részt a környező falvokról is. *Lészay Ferenc, Ady László*, szép küldöttség jött *Gilăuból Ady Elemér* vezetésével, de résztvett majdnem az összes tanfolyamista. Karének és szavalatok váltakoztak a komoly előadásokkal. *Dr. Bibó Béla* ref. lelkész buzdító szavai után *Seyfried Ferenc* segéd-titkár, egyleti kiküldött tartott beszédet a kapálásról és aratásról, egyben hozta az anyaegyesület üdvözlését is. A közgyűlés végén *Vince Peti István*, gazdaköri elnök köszönte meg a közönség meleg érdeklődését. A közgyűlés után jól sikerült sorsolás volt. Több mint 160 drb. közadakozásból összegyűjtött értékes járom, rakonca, párnacsup, gereblye stb. tárgyat sorsoltak ki

Căța-e már

a KELETI UJSÁG

8 oldalas, mély nyomásos

vasárnapi Képes Híradóját?

Ezt a gyönyörű képes újságot

előfizetői részére teljesen díjtalanul

csatolja a KELETI UJSÁG minden vasárnapi számához.

A nyolcoldalas képes melléklettel együtt, 24 oldal terjedelmű vasárnapi szám példányonként ára mindössze 5 Lei

Lucerna és lóhere permetezés.

A lucernabogár és böde mindenfelé gyakori nálunk. Kártételük igen nagy, különösen kaszálás után. A lekaszált lucerna sokszor nem tud újra zöldülni csak hetek múlva, mert a kártevők kiméltlenül lerágják frissen hajtott leveleit. Szárazság idején a lucerna amugy is sokat szenved; hátha még a bogarak is elpusztítják levélzetét. Sokszor egy egész kaszálás elvész a kártétel miatt, ami számokban kifejezve 10—12 q. szénát jelent.

De a lucerna magkötésére is nagy kihatása van a két kártevőnek, mert az természetes, hogy ha csak szinylódve indulhat a bogár lárvája miatt a lucerna sarjadzásnak, úgy ennek a magkötés idejében is nagyon súlyos következményei lesznek.

Csak közepes bogárjárásos évben 40—60 kg. lucernamag veszhet el így holdanként a bogár lárváinak kártétele miatt.

Ugyanilyen veszedelmes a lóhere gombostüfejnagyságu apion bogara is, mely a here levélzetét szitaszerűen átlukasztja. A legfőbb kártétel azonban abban áll, hogy a bogár nősténye petéit a here virágaiba rakja s a kikelt kis kukacok a virágnak azt a részét fogyasztják el, amiből a heremag fejlődött volna. Egy-egy fejben olykor 10—15 kukac is élhet, sőt fejlődése alatt egy-egy kukac több magot is tönkretelhet.

Innen van azután az, hogy holdanként 150, sőt 200 kg. heremag is a bogár lárváinak áldozatul esik.

A védekezés mindkét takarmánynövény kártevője ellen permetezéssel történik. ¼—1 kg. Arzola pépot használunk minden 100 liter vízre és ezt szőlő, vagy más permetezőgéppel a táblákra ködszerűen kipermetezzük.

Az egyébként egyszerű munkának fontos előírásai vannak, amelyekre nézve olvasóink lapunk szerkesztőségétől bármikor pontos felvilágosítást nyerhetnek.

Aki a sürgősségre való tekintettel mielőbb hozzánk fordul, közölje velünk, hogy hány holdon van lucernája, vagy lóheréje és hogy eddig milyen mértékben tapasztalta az itt elmondott kártételeket?

Lapunk előfizetői az idén is 7,5% gazdaengedménnyel fogják a védőszert megkapni, ha azért kellő időben jelentkeznek.

Hogyan lehet holdanként egy mázsával többet aratni? Ezt és még számos, gazdákat érdeklő cikk, mint: a vértetű biztos iratása, a kolumbácsi legyek, hat ezer dolláros almafajta, lovas szénagyűjtő villa, peronoszpora jelző állomások, 11 gazdákat érdeklő törvény és rendelet jelent meg az EGE. által kiadott Erdélyi Gazda lapban. Előfizetni évi 80 leiert lehet az EGE. titkári hivatalában, Cluj, Mureşan-utca 10. sz. Aki belép tagnak, évi 60 lei tagdíj fejében kapja a lapot.

A méhészet két év alatt visszafizeti a befektetett tőkét, ez és számos június havi méhészeti fogásról közöl cikket a Méhészeti Közlöny most megjelent száma. A kiadóhivatal Cluj, Mureşan-utca 10, bárkinnek készséggel küld mutaványszámot.

Ujabb ingyenes méhészeti tanfolyamok. Az EME. a folyó évben három jól sikerült méhészeti tanfolyamot rendezett Ardealban s a negyedik most nyílt meg május hó 24-én Clujon. A folyó évben a következő községekben s időben óhajt tanfolyamokat rendezni az egyesület: Diciosánmarlin június 28—július 8-ig, Carciaban (Sălaj-megye) július 13—23. napjai között, Sălard (Mureş-Turda-vármegye) július 27-ől augusztus 6-ig, Ocna-Mureşului (Alba-megye) aug. 11-ől 21-ig, Aiudon (Alba-megye) aug. 24 és szept. 2 között és Clujon szeptember 14—24-ig. A Földművelésügyi minisztériumhoz a tanfolyam iránti kérvényt az egyesület beadta. Az egyesület tanfolyamokra jelentkezéseket elfogad az EME. titkári hivatalában Cluj, Andrei Mureşan-u. 10.

A jó termések hírére olesul a buza.

A kedvező időjárás következtében a terméskilátások állandóan javulnak. Ennek következtében a gabonáneműek ára megolesult. Nagy mértékben hozzájárul a gabonafélék árának olesulásához, hogy Magyarország nem vásárol Romániából több kukoricát, mert a kedvező időjárás következtében a magyarországi gazdák idén hamarabb fognak aratni, mint más esztendőben. A többi külföldi államok sem vásárolnak nagyobb készleteket, mert biznak abban, hogy rövidesen piacra kerül az új gabona. Ezek miatt a gabonapiacra általában olesulás következett be. Különösen a buzatermő vidékeken tapasztalható a vásárlási kedv lanyhulása.

Nem vált be az új törvény

Ismeretes, hogy a szőlőtermelés védelméről szóló törvény egyik fő célja az lett volna, hogy megállítsa a bor árának olesulását. A kormány, mikor a törvényt előterjesztette és megszavaztatta, hangoztatta, hogy főképpen a szőlőtermelés javáért a törvényt megszavaztatni. Sajnos, a terv nem vált be. Most, hogy a jövő évi termés elég jónak ígérkezik, a gazdák értékesítik boraikat, hogy a szőlőműveléshez szükséges összeget előteremtsék. A nagymértékű kínálat következtében a bor megolesult. Ardealban az olesulás nemes boroknál nem tulságosan nagy, a gyengébb minőségű regáli borok ára azonban annyira megolesult, hogy két-három lejért lehet venni egy liter bort.

Piaci árak a Bánátban.

Buza 390—410, kukorica 260, zab 350, bükköny 285, tőkemag 700—740, fehér paszuly 450 lej mázsánként.

Tej 5, tejfel 22—28, tehénturó 5, vaj 40—60 lej literenként, illetve kilónként.

Krumpli 4, zöldség 4, hagyma 6 lej kilónként.

Alma 12, körte 15 lej kilónként.

Tojás 2 lej darabonként.

Ipari Törvény

Az iparostanonc ügy az új ipartörvény megvilágításában.

Tanoncszerződések.

Az új ipartörvény ujonnan szabályozza a tanoncidő határait. Eszerint az ipari tanoncidő alsó határa két év, felső határa pedig négy év. További újítás e kérdésben, hogy a tanonctartó köteles a felvételtől számított 30 napon belül szerződést kötni tanoncával. További 30 napon belül pedig köteles a szerződést a munkakamaránál beiktatni. Mindazokat, akik e rendelkezéseknek eleget nem tesznek, a törvény 500—2000 lejjig terjedő pénzbírsággal sújtja.

Abban az esetben, ha a tanonc az illető mesternek a fia, akkor nem szükséges szerződést kötniök, hanem a mester csak egy írásbeli nyilatkozatot kell, hogy adjon, amit a munkakamaránál a tanoncidő megkezdésétől számított 15 nap alatt be kell iktatni.

A tanoncszerződések az iktatástól számított 1—4 hónap alatt válnak véglegesek. Ha a szerződésben nincs az idő meghatározva, akkor három hónap letele után válik érvényessé. Újítása a tör-

vénynak az is, hogy amennyiben a tanonc évente egy hónapnál többet mulaszt, a mester a mulasztás végétől számított 60 napon belül kifogással élhet, amely esetben a szerződés tartama a mulasztott idővel meghosszabbíttatik. Fontos intézkedése a törvénynek, hogy a tanoncszerződések minden illetéktől és bélyegtől mentesek.

A tanonctartást korlátozza az új törvény, amennyiben csakis 25 évet betöltött iparos tarthat tanoncot. Viszont tanonc lehet mindaz, aki 14-ik életévét betöltötte és legalább az elemi iskola 4-ik osztályát sikeresen elvégezte.

A mester kötelességei.

A mester kötelességeit illetőleg a törvény érvényben hagyta mindazokat, amelyeket a régebbi törvény előírt. Ezenkívül azonban újabb kötelességeket is ró a mesterre.

Ha a mester azt tapasztalja tanoncánál, hogy nem alkalmas a mesterségre, ezt köteles 4—6 hónap alatt jelenteni a tanonc törvényes képviselőjének, vagy a munkakamarának. Ha ezt elmulasztja, a tanoncképzésnek eredménytelenségéért teljes felelősséggel tartozik. Ha a tanonc már más mesternél is tanonckodott, ezt az időt új mestere köteles a tanoncidőbe beszámítani. Minden tanoncnak joga van évi 15 nap szabadságra

A tanonc kötelességei.

A törvény feltétlenül illedelmes magaviseletet kíván minden tanonctól. Ezenkívül kötelezi a reábizott munka lelkiismeretes és becsületes elvégzésére, a szerződés pontjainak pontos betartására, valamint az ugynevezett műhelytitkok szigorú megőrzésére.

Mikor szűnik meg a tanoncszerződés?

Természetesen már a keletkezésükkor semmiesek mindazon szerződések, amelyek a törvény nyel és annak intézkedéseivel ellentétben állanak. Ezenkívül megszűnik a szerződés a mester vagy tanonc halálával, valamint akkor, ha a mester elveszti tanonctartási jogát. Ezenkívül felsorolja a törvény mindazokat az eseteket, amikor vagy a mester, vagy a tanonc hibájából felbontható a szerződés. Ezek az intézkedések többé-kevésbé meg-egyeznek az eddigiekkel.

A szerződés megkötése, a szerződés megszűnése, valamint meghosszabbítása szintén bejelentendő iktatás végett a munkakamaránál, még pedig 15 napon belül.

A tanoncbizonyítvány.

A mester abban az esetben, ha tanonca akár a tanoncidő befejezése előtt, akár annak befejezésével szolgálatából eltávozik, köteles bizonyítványt adni. Ezeket a bizonyítványokat a minisztérium által kiadandó minta szerint kell kiállítani. Azonban a bizonyítványba a tanonc magaviseletére vonatkozó bejegyzések nem írhatók bele. A tanoncidő befejezését igazoló bizonyítvány alapján a tanonc a képesítő bizottságtól munkakönyvet kérhet. A törvény 500—2000 lej büntetést helyez kilátásba mindazon mesterek rovására, akik a tanoncidő végétől számított 15 napon belül e bizonyítványt nem adják ki távozó tanoncaiknak.

Ha a mester megtagadná a bizonyítvány kiadását, akkor a tanoncnak joga van a munkakamarához fordulni bizonyítványért.

Mulattató

Lenkey százada.

Koszorút kötöttem
Cserfa-levelekből,
Harmat csillog rajta
Örömkönnyeimből...
Kinek adnám én ezt,
Kinek adnám másnak,
Mint vitéz Lenkey
Huszárszázadának?

Ez ám csak a század,
Ezek a legények!
Ősapáink mellé
Oda illenének,
Romlatlan bennök a
Régi jó magyar vér...
Bár adhatnék nekik
E dalnál nagyobb bért!

Dicső fiak ök! s ha
Én nekem nem hisztek,
Am nézettek oda,
Hogy mit cselekesznek.
Én hallgatok, az
Ő tettök beszéljen...
Százszor kiáltjátok
Majd rájok az éljent.

'A Dnieszter vizén
Túl, Mariampolban,
Lengyelország földén
Egy huszárezred van.
Szép magyar huszárok,
Fiatal legények,
Kutya bajuk... vigan
Miért ne lennének!

Vigan vannak, össze-
Verik bokáikat;
De van ott egy század,
Amelyik nem vigan.
Míg világát éli
A vidám ezred
Közülök egy század
Búbánatnak ered.

Éjnek éjszakáján
Kiállott a század
Od' a partra, melyet
A Dnieszter áztat...
S jó paripáik az
Éji sötétségben
Altalustak velök
Szépen szerencsésen.

S jöttek hazafelé,
Jöttek, jövögettek,
Hát egyszer mögöttük
Kit pillantanak meg?
Lenkey kapitány,
Az ő kapitányok,
Az iparkodott nagy
Sebesen utánok:

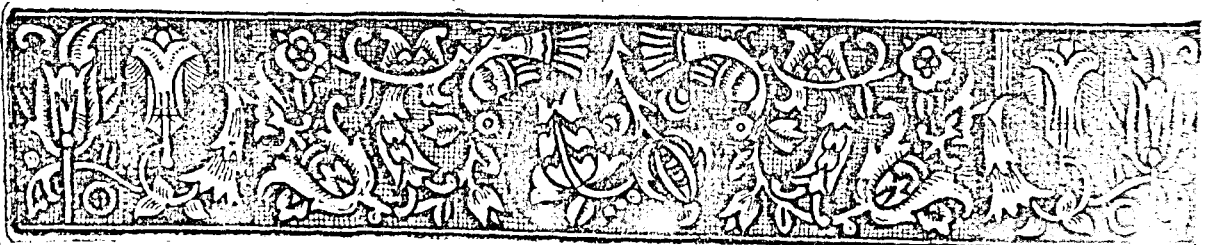
„Alljatok legények,
Forduljatok vissza,
'A generális küld,
Hogy híjalak vissza.“
Hanem a huszárok
Nem fordultak vissza,
Sőt a kapitánynak
Igy felelték vissza:

„Kapitány uram, mi
Engedelmeskedünk
Úgy, ha előre megy,
És nem hátra velünk.
Vitéz kapitány úr,
Legyen a vezérünk,
Ilyen ember kell, mint
Kapitány úr, nekünk.“

Annyi szent, hogy minke!
Vissza nem visz innen
Sem a generális
Sem pedig az Isten.
Kötelességünkről
Ne beszéljen nekünk,
Szentebb a haza, mint
'A kötelességünk!“

Töröl vágott magyar
Ember a kapitány,
Nem igen téríté
Seregét ezután,
Ment velök, nem hátra,
De szépen előre,
És elértek édes
Hazájok földjére.

Petőfi Sándor.

Visszatérnek a huszárok.

Negyvennyolcban a magyar kormány hasztalan sürgette a Galiciában és Csehországban fekvő magyar huszárság hazarendelését. A bécsi hadügyminiszter nem hogy meghajolt volna e jogos és törvényes kívánság előtt, sőt az egyes ezredeket még messzebb helyezte az ország határszélétől. Így a Württemberg-huszárok is beljebb: Mariampolba kerültek.

Csak hogy a kamarilla nem számolt a hazaszeretettel, ezzel a csodás érzelemmel, amely megdobbantja a szívet a katona-mundér alatt is s amelyet még növel a távolság.

Azok az egyszerű, jó fiúk, akiknek bölcsője ott ringott a délibábos Alföldön, egyszer csak hírt vesznek az otthoni eseményekről. Kezükhöz magyar lap téved valamiképp, amelyből kibetűzik, hogy veszedelem fenyegeti a hazát. Majd elolvassák a Talpra magyart, ezt a vérpezsdítő riadót, mely úgy hangzik fülükbe, mintha édesanyjuk hazahívó esengését hallanák. Arcuk elkomorodik, kezük ökölre szorul.

— Sehogy sincs az rendjén, — mondogatják egymás közt, — hogy minket itt tartanak, mikor odahaza baj van. Ezen segíteni kell.

Aztán összesugnak. Éjjelenként, mikor már az egész Mariampol lepihen: a 2-ik huszárezred legénysége közt különös mozgás támad. Harsányi, a kis őrmester, ezzel is, azal is titokteljes szót vált. Mintha nehéz, bosszu utra készülnének.

A tisztikarból csak Fiáth Pompejus, egy ürge, szemes főhadnagy veszi észre az óvalos készülődést. S noha könnyen kitalálja, miről van szó: hallgat, nem árulja el őket. Hisz az ő szíve is csak úgy vérzik, mint azoké a hallgatag fiuké, hogy nem mehet veszélyben forgó véreinek a védelmére.

Május 28-án éjjel, csöndben, halkán egyszerre csak fölnyergel az egész század. A lovak patáit, hogy dübörgésük ne legyen hallható, posztódarabokkal kötözik be. Százharmincegy Württemberg-huszárral teljes hadifelszereléssel áll meg Fiáth Pompejus lakása előtt. Harsányi őrmester, a mozgalom vezetője, bemegy és elmondja vakmerő tervüket; aztán a század nevében arra kéri Fiáthot, hogy jöjjön velük s álljon az élükre.

— Baj lesz ebből fiur, meglássáfor, —

szól szeliden a főhadnagy. — Térjetez vissza, azt tanácslom, míg nem késő.

— Számot vetettünk mi mindennel, — válaszolt elszántan Harsányi. — Ha a főhadnagy ur nem akar minket hazavezetni, indulunk magunk. De megyünk, ha száz halált halunk is. Megyünk, hogy segítségére lehessünk megtámadott édes hazánknak.

Fiáth le van győzve. A honszeretet büvös deleje, mely oly elemi erővel vonzza szülőföldjük felé a derék vitézeket, megérinté az ő szívet is. Nem képes tovább ellentállani. Gyorsan felkötöi kardját, elővezetteti nyerges paripáját és a század élére áll. Nehány másodperc múlva már az éj sötéteje fedi el a tovarobogó századot.

Szökésüket azonban hamar észreveszik. Még jóformán Mariampol határán sincsenek túl, midőn híre fut vakmerő vállalkozásuknak. Az egész helyörség felriad. A tábornok kétségbe van esve, hogy az ő vaskeze alatt eshetik meg ilyesmi. Hátha valamiképp elsimítható volna még a dolog, mielőtt Bécsben megtudnák. Nyomban lóra ülteti a szökevény század kapitányát: Lenkey Jánost s azzal az utasítással küldi a menekülők után, hogy szép szóval bírja rá őket a visszatérésre.

Lenkey szerencsésen utoléri a századot. A huszárok, amint kapitányuk alakja kibontakozik a porfelhőkből, harsány éljenzésbe törnek ki.

— Köszönöm a rokonszenvet, — szólal meg Lenkey, — de nem azért jöttem, hogy veletek menjek, hanem, hogy visszatérésre bírjalak benneteket.

A huszárok egyszerre elkomolyodtak.

— Ne hozzatok szégyent a fejemre, — fogta kérésekre a százados, — jöjjetek vissza. A tábornok ígéretét bírom, hogy egyiteknek sem lesz bántódása.

— Az volna a szégyen, ha ezek után visszatérnénk, — felelte bátor, csengő hangon Harsányi őrmester. — Nem mernénk apánk, testvéreink szemébe nézni, hogy akkor, midőn ők vértettek, szenvedtek a hazáért, mi itt a polyákok közt a lábainkat lógáztuk. Bizony jobb lesz, ha a kapitány ur is velünk jön. Nagy szükség van ám mostan otthon az ilyen emberekre, mint a százados ur.

Az őrmester őszinte, keresetlen szavai mély hatást tettek Lenkeyre. Jobbjával elfa-

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűri,
hogy
kinozza a

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZVÉNY
oldal, hát, gerinc, szúrás
szagatás és keresztcsont
fájdalom?

Mikor a csodás hatása

Spongillia

FÁJDALOMŰZŐ CSUZ ÉS KÖSZVÉNYKENŐC
BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

ARAOLEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR
és postaköltség • O. DORHEIU

karta homlokát, mintha azok jelentőségén tünődne.

— Nem lehet fiam, nem lehet, — mondta szomorú hangon. — Esküöm tart, tiszti szavam tart.

— Ha nem lehet, hát majd elvisszük erővel, — pattant föl Bodó János közvitéz s elővonta pisztolyát. — Dehogyan hagyjuk visszatérni a mi jó kapitányunkat.

— Jól van, megyek, de kérek szépen, közzetek meg, — mondta most már elérzékenyülve Lenkey.

Erre Fiáth főhadnagy lovának egy szökkenésével mellette terem és megkötözi — öléző karjaival.

— Nem úgy! — szabadkozik Lenkey. — Itt a kardom. A határig foglyotok vagyok. Otthon aztán, ha az Isten is úgy akarja, vezetlek benneteket akár a pokol kapui ellen is.

S Lenkey csakugyan leoldá kardját és átadta Harsányi őrmesternek. Szíve bár őt is hazavonzotta, még sem akarta, hogy valami-

kor a szökés vádjával illethessék. Jött min fogoly, kényszer alatt. Csakhogy édes kényszer volt az.

S most aztán mint a szélvihar megindul a század. Három napig jöttek járatlan utaból ezer veszély, tengernyi szenvedés közt. Áttusztak az áradó Dniszteren, meghágták a Kárpátok meredékeit, míg végre május 31-én lépték a magyar határt.

— Allj! — vezényelte Fiáth, amint a tájjelző oszlopot megpillantotta.

A század megállott.

— Itthon vagyunk, fiuk! — kiáltotta után örömteljes hangon. — Aki akarja, megcsokolhatja a haza földjét.

Nem kellett azt kétszer mondania.

Az elesigázott legények, akik negyven nyolc órán folyvást a nyeregben ültek, villámszerű gyorsasággal pattantak le lovaikról. És egy óra a másik után, — az egész század, — szelvény áhitattal, mintha feszület volna, csokolja meg a szikes talajt; — részét, határát az olykor nem látott édes hazai földnek.

A maga egyszerűségében is lélekemelő szép jelenet volt ez.

A huszárszázad büntetésből a csatatérről a szerbek ellen küldetett. Amde nem fenytett volt ez neki, hanem a legszebb jutalom. Hosszú szezenn azért jöttek a messze idegenből, hogy hazáért onthassák véréüket. És ott küzdöttél csatáztak a római sáncoknál. A legénységnek több, mint fele elveszett. Maga Fiáth Pompejus is, augusztus 8-án a szent-tamási véres ütközetben szenvedett hősi halált. Lenkey János ezredes, majd tábornok lett. A világhírhelyes gyásznap után ő is a börtönbe került, ahol az önkénynél könnyörületesebb halál mentette meg a bitó elől.

Apróságok • Adomák

A föld szagának dicsérete.

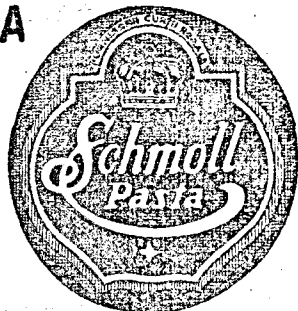
A falusi ember, különösen a földműves tudja, hogy a földnek különleges illata van. Sőt tudja azt is, hogy a föld illatából lehet a föld minőségére következtetni, vagyis az illatból meg lehet itélni a föld termőképességét. A föld szaga külö-

nösen tavaszi szántáskor, vagy nagyobb szárazság után következő eső alkalmával érzik erősebben. A városi ember ritkán érzi a föld illatának üdítő és különleges érzéseket támasztó áradatát, ezért a külföldi illatszergyárosok elhatározták, hogy föld-illatot fognak gyártani.

Egy angol vegyészeti gyár kísérleti állomást állított fel,

amelyben vizsgálták a kérdést, hogy mi okozza a föld illatát. Megállapították, hogy a föld sajátos illatát a földben élő apró élőlények életműködésük okozza. Kiválasztották azokat a főbb élőlényeket, amelyek megadják a föld illatának jellegét. A kiválasztott élőlények kedvező körülmények közt tenyésztik és lepárolják belőlük a föld-illatszert.

A

CARNAUBAVIASZ köröcskével
táplálja,
gondozza és
ápolja a bőrt,

ezért
olcsóbb a többieknél
és egyuttal....

a legjobb
ORVOSSÁG

a
az
Ön

részére.

A divatnak ez a látszólagos csodabogara egyfelől hirdeti, hogy a föld illatának megnyugtató, idegeket pihentető, de munkára serkentő hatását az elpuhult városi közönség illatszer alakjában akarja megszerezni.

Másfelől nem hiába való munka, amit a talaj illatot adó apró élőlényeknek a tenyésztése közben végeznek. Kitanulmányozzák életmódjukat, életfeltételeiket és ebből következtetni tudnak arra, hogy a gazda milyen munkában részesítse földjét, hogy a talajban ezek a nélkülözhetetlen apró élőlények elszaporodjanak és jó termést biztosítsanak.

Különös verseny.

A kanadai Ottavában versenyt rendeztek, hogy egy óra alatt ki tudja többször befűzni a tübe a szálát. A versenyt egy Sereli nevű szabó nyerte meg. Egy óra alatt kétszázhuszonhatszor fűzte be a tübe a cérnát. A második díj nyertese egy nő volt, aki kétszázhuszonegyszer fűzte be egy óra alatt a cérnaszálát a tübe.

Mennyibe kerül az amerikai léghajó?

A németek legújabb léghajója, a „Hindenburg“, már többször megtette Amerika és Európa között az utat. A hatalmas léghajó képét lapunk egyik régebbi számában közöltük. Ez alkalommal érdekes adatokat sorolunk fel, hogy miibe kerül a léghajón való utazás Amerikáig. Frankfurtól a braziliai Rio de Janeiroig 1500 márkába, vagyis 60 ezer lebbe kerül a jegy ára. Ha valaki menettérti jegyet vásárol, visszafelé husz százalékkal kevesebbet fizet, vagyis 48 ezer lejért hozzák vissza Európába. Ebben az árban benne foglaltnak a hálószobák árai is és

az étkezés költsége. Ugyancsak ezért az árért magával vihet az utas husz kiló személypodgyaszt, ezenkívül pedig száz kiló súlyú podgyaszt német hajóval ingyen viszik át Amerikába. Látjuk tehát a jegyek árából, hogy a léghajón való utazás csak gazdag embereknek való.

Kiméletes adós.

A hitelező kérdi adósától: — Mondja, kérem, mikor fizeti ki adósságát? — Azért akarom tudni, mert szeretnék végre nyugodtan aludni.

— Nézze, — feleli az adós, — ha nyugodtan akar aludni, inkább nem mondom meg, hogy mikor akarom adósságomat kifizetni.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

cimű képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor
Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek a választ lapunkban adjuk meg.

G. I. Cojocna. Általános a panasz, hogy a földi bolhák idén nagyon elszaporodtak. Tekintettel az ügy fontosságára, lapunk mai számának „Gazdasági” rovatában cikket közlünk a földi bolhák életéről és irtásuk módjáról. Kövesse a cikkben javasolt irtási módot. Megjegyezzük, hogy csak a gondosan és szakszerűen végrehajtott védekezési eljárás vezet eredményre.

G. L. Többször közöltük már lapunkban, hogy a lucernaszéna lisztet nagyobb távolságról nem érdemes megrendelni, mert szállítása nagyon sokba kerül. A takarmány áránál mindig tekintetbe kell venni, hogy az abban lévő tápanyagok miibe kerülnek. Ha tehát Ön otthon olcsóbban megkapja az árpa vagy kukorica darát, mint amennyibe a lucernaszéna liszt odaszállítva kerülne, úgy feltétlenül mondjon le a tervről, hogy messziről hozasson lucernaszéna lisztet.

L. M. A sárga dinnyét, mikor három levélben van, a középső levélnél vissza kell esipni, hogy több oldalindát nevelve, bővebben teremjen. A görögdinnyét nem szokás megcsipni. Különböző öntözhető dinnyését, ha attól tart, hogy a szárazság miatt nem lesz termése.

Szerkesztői híreink

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

F. F. Varghis, K. F. Doboseni, K. J. Talisoara, L. B. Bradut, V. M. Satu-Nou, Sz. L. Jimbor, G. I. Lueta, N. M. Comanesti, D. F. Vanatori.

L. J. Hatuica. Benedek Elek: *A magyarok története* o. könyv kifogyott s így sziveskedjék egy újabb könyvet kiválasztani a Magyar Nép könyvtárából s azt értesítése után címére megküldjük. Köszönjük az új előfizetőt.

Magyar Nép olvasó. A május 28-án kelt levelében közölt eset nagy szomorúsággal töltött el bennünket. Fájdalmas dolog, hogy szintiszta székely községnek nincs magyar iskolája és a vezetők nem törődnek a néppel. Sajnos, mi nem avatkozhatunk bele ennek a dolognak a rendezésébe. Kérjük azonban, forduljon az egyházi főhatósághoz, levelét bizonyára figyelemmel fogják elolvasni és megfelelő intézkedést tesznek a bajok orvoslására.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: P. P. Ineu 192 (eb-

ből 150 lej előf. 1936 évre, 42 lej apróhirdetésért), H. J. Chendui Mio előf. rend. 1935 dec. 31-ig, T. Zs. Lugoş 155, L. L. Sansimeş 150 (r. 1936 dec. 31-ig), Sch. G. Bistrita 300, F. Cs. M. Tarlungeni 500, H. S. Gurahont 135, R. K. E. Satu Nou 155, K. F. Satu Nou 155, P. O. Rovine 305, Hitelszöv. Gurghiu 155, T. P. Tarlungeni 150, özv. B. J.-né Sanmartin 155, Hitelszöv. Episcopia 150, B. D. Cenadea 150, P. I. Gheorgheni 150 lej.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 3 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 4 lej. Előfizetőinknek minden szóra 3, vastagabb betűvel 6 lej. Apróhirdetési díj előre fizetendő.

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok és ezek alkatrészeinek javítóműhelye. Pontos és gyors kiszolgálás. Baumgarten Géza, Târgu-Mureş, Str. Calaraşilor No. 19.

Intézői, ispáni vagy bármilyen állást keresek. Leveleket a kiadóba „Gazdaliszt” jellegre kérek.

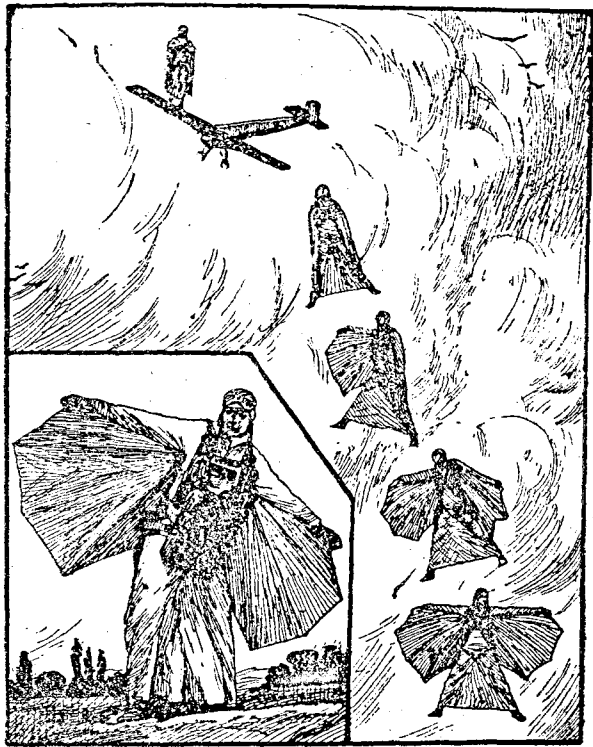
Aranyat ér
a lucerna s lóhere,
ha a kártevő lerágja,
arany vész el vele!

Arzola-pép a baj
ellenszere.

Eelvilágosítás nyerhető lapunknál. — Anyag rendelhető minden jobb üzletben, vagy lapunk által szívesen közölt CHINOIN-lerakathal.

Bemutafkozott a repülőember.

Egy amerikai feltaláló, Clem Shon, szárny-
 szerű szerkezetet készített és azzal a madarak
 repülését utánozva, a levegőben javában rep-
 des. Clem Shon gépezetének fő jellemvonása,
 hogy nem motor hajtja, hanem emberi izom-
 erő mozgatja és kormányozza. Az amerikai
 feltaláló közelebből Londonban mutatta be
 találmányát. Repülőgépen három kilométer
 magasságra szállt fel és ebben a magasságban
 kinyitotta a repülőgépből. Kezdetben a közön-
 ség úgy látta, mintha egy kis pont zuhanna
 lefelé. Később kifeszítette szárnyait és a kö-
 zönség feje fölött szabályos köröket írt le a
 levegőben. Néha szinte megállott a magasság-
 ban, majd hirtelen zuhanni kezdett, végül a
 zuhanás után szép ível emelkedett a ma-
 gassba. Mutatványa végén szárnyait összevonta
 és szédítő zuhanással kezdett a föld fele esni.
 Utolsó pillanatban ejtőernyőjét kinyitotta és
 csendesen lebegve érkezett a földre. Clem Shon
 mutatványa általános bámulatot keltett. A
 merész feltaláló nemcsak az emberi találékony-
 ságnak, hanem az emberi bátorságnak és az
 emberi akaraterőnek is csodálatos tanujelét
 adta. A feltaláló elmondotta, hogy két év előtt
 készített első tökéletes szárnyait és bizik ab-
 ban, hogy néhány esztendő alatt találmánya
 annyira tökéletes lesz, hogy az emberiségnek
 abból gyakorlati haszna fog származni.

A repülő ember.

Tanuld meg!

Falun van egészséges levegő!

A növekedésben levő gyermekek és gyen-
 ge szervezetű felnőttek számára az orvosok
 ajánlják, hogy évente több hétig tartózkodja-
 nak falun. A falusi tartózkodásnak nemcsak az
 az előnye, hogy falun sok egészséges, friss ele-
 delt lehet kapni, például tejet, sajtot, vajot,
 erdőt és friss savót, hanem az is a falu elő-
 nyére írható, hogy falvakon sokkal egészsége-

sebb a levegő, mint városokon. A kutatók na-
 gyon érdekes kimutatást készítettek arról, hogy
 nagy városok fölött mennyire piszkos a levegő.
 Így például megállapították, hogy London
 városában minden négyzetkilométer területre
 évente tíz vagon mennyiségnek megfelelő ko-
 rom hull le. Anglia legnagyobb gyárvárosában
 Glaskovban évenként harminchárom vagon
 korom hull egy négyzetkilométer területre.
 New-York fölött megmérték, hogy mennyi pi-
 szok lebeg a levegőben. Megállapították, hogy
 a föld felszínétől számítva hatvan méter ma-

Fiatal fa lombosodik,

Aki olvas, okosodik.

Lombot, betűt, árnyat nyertek,

A MAGYAR NÉP alá jertek!

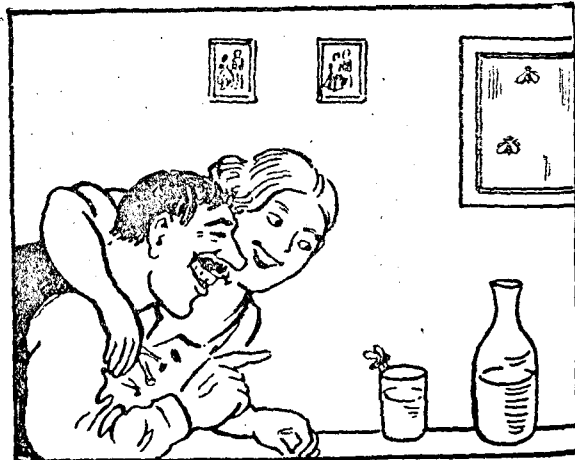
gasságig kétszázhusz vagon por, szén és piszok van a levegőben. Ezek a számok mutatják, hogy a városok fölött nagyon piszkos a levegő. Ezért van jó hatása az egészségre a falun való tartózkodásnak, mert ott a levegő nagyon tiszta. Különösen erdős vidéken és hegyek között csaknem pormentes levegőt élvezhetnek a városi lakosok.

Székely ifjak a himes faragású kis kapuban.

Védekezzünk a kenyér nyulósodása ellen.

Nyáron gyakran megtörténik, hogy a kenyér pár napi állás után megnyulósodik. Védekezni a nyulósodás ellen nagyon jól lehet, ha a dagasztáshoz savanyú folyadékot használunk. A savanyú kovász nem mindig elegendő. Azért, mert mielőtt a savanyú kovász az egész kenyértésztát megsavanyítandó, elszaporodnak a nyulósodást okozó csirák és a kenyér megromlik. Legbiztosabb eljárás, ha a dagasztó vízhez felerésznyi savanyú káposztalevet, savanyú savót, vagy savanyú ugorkalevet teszünk. A savanyított dagasztóvízzel készült kenyér akkor sem savanyodik meg, ha főtt krumplicsalával készítjük.

- Látod? Ez a légy himnemü.
- Honnan tudod?
- Mert ide szállott a borospoharamra.
- Hát az a másik?
- Az bizonyosan nőnemü, mert a tükörön sétál.